

Phân tích một số yếu tố ảnh hưởng đến việc tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật của nhân viên y tế tại Bệnh viện Quân y 6, năm 2022

Lê Thị Hằng^{1*}, Hoàng Ngọc Hải²

TÓM TẮT

Đặt vấn đề: Tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật tại các bệnh viện Việt Nam ngày càng rộng rãi và việc có thêm các nghiên cứu trong lĩnh vực này sẽ cung cấp cho chúng ta dữ liệu về việc tuân thủ quy trình an toàn phẫu thuật theo các mục trong BKATPT, hiểu biết về sự kết nối giữa các thành viên trong nhóm khi thực hiện các mục trong BKATPT, hiểu được lý do của các trường hợp không tuân thủ và các yếu tố ảnh hưởng đến việc tuân thủ theo BKATPT. Đề tài được thực hiện với mục tiêu phân tích một số yếu tố ảnh hưởng đến việc thực hiện tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật của nhân viên y tế tại Bệnh viện Quân y 6 năm 2022.

Phương pháp: Với thiết kế nghiên cứu mô tả cắt ngang kết hợp với nghiên cứu định tính được tiến hành từ tháng 07/2022 đến tháng 10/2022 trên 225 ca phẫu thuật thực hiện tại Bệnh viện Quân y 6 (trong đó có 3 ca đặt stent nong mạch vành và 40 ca phẫu thuật u vú). Số liệu được nhập liệu và xử lý số liệu bằng phần mềm Epidata 3.1 và SPSS 20.0.

Kết quả và kết luận: Nghiên cứu định tính cho thấy có những yếu tố ảnh hưởng đến sự tuân thủ thực hành an toàn phẫu thuật như: mức độ tuân thủ sẽ được nâng cao với chính sách sử dụng nguồn nhân lực có chuyên môn cao, giàu kinh nghiệm, được huấn luyện và đào tạo thường xuyên; số lượng bác sĩ gây mê/số bàn mổ (0,8)

chưa đạt yêu cầu theo tỷ lệ 1/1. Sự quan tâm, sâu sát của lãnh đạo về tầm quan trọng và lợi ích của việc tuân thủ các quy định về an toàn phẫu thuật luôn được duy trì. Do đó, điểm trung bình đánh giá tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật của nhân viên y tế tại Bệnh viện Quân y 6 theo thang đo rút gọn từ Bộ tiêu chí đánh giá mức độ an toàn phẫu thuật đạt được khá cao $4,51 \pm 0,267$ điểm (6). Về cơ sở vật chất, bệnh viện còn thiếu phòng phẫu thuật để phục vụ người bệnh. Hệ thống tài liệu hướng dẫn cần phải được cập nhật thường xuyên để phù hợp với thực tế. Công tác giám sát, kiểm tra và khen thưởng được quan tâm nhưng chưa thường xuyên.

Từ khóa: An toàn phẫu thuật, tuân thủ, nhân viên y tế

ANALYSIS OF SOME FACTORS AFFECTING THE COMPLIANCE WITH SAFETY PROCEDURES IN SURGERY OF MEDICAL STAFF AT MILITARY HOSPITAL 6, 2022

SUMMARY

Background: Compliance with surgical safety procedures in Vietnamese hospitals is increasingly widespread and more research in this area will provide us with data on compliance with surgical procedures. Complete surgery according

¹ Trường Đại học Y Dược, ĐHQGHN

² Bệnh viện Quân Y 6

*Tác giả liên hệ: Lê Thị Hằng,

Email: hang.bvxd@yahoo.com; Tel. 0913349721

Ngày gửi bài: 02/04/2023 - Ngày chấp nhận đăng: 20/04/2023

to the items in the surgical safety checklist, understanding the connection between the team members when performing the items in the surgical safety checklist, understanding the reasons for non-compliance and factors affecting compliance according to surgical safety checklist. The study was carried out with the goal of analyzing some factors affecting the compliance with safety procedures in surgery of medical staff at Military Medical Hospital 6 in 2022.

Methods: With a cross-sectional descriptive study design combined with a qualitative study, it was conducted from July 2022 to October 2022 with a sample size of 225 surgeries performed at Military Hospital 6 (including 3 coronary angioplasty stenting cases and 40 breast tumor surgeries). Data were entered and processed using Epidata 3.1 and SPSS 20.0 software.

Results and conclusions: Qualitative research shows that there are factors affecting

compliance with surgical safety practices such as: the level of compliance will be enhanced with the policy of using highly qualified, experienced and qualified human resources. regular coaching and training; the number of anesthesiologists/operating tables (0.8) did not meet the requirements according to the ratio 1/1. The leadership's attention and insight about the importance and benefits of complying with regulations on surgical safety is always maintained. Therefore, the average score of medical staff at Military Hospital 6 according to a shortened scale from the set of criteria for evaluating surgical safety is quite high 4.51 ± 0.267 points (6). In terms of facilities, the hospital still lacks operating rooms to serve patients. The documentation system needs to be updated regularly to match reality. Supervision, inspection and reward are paid attention but not often.

Keywords: *Surgical safety, compliance, medical staff.*

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Triển khai an toàn trong phẫu thuật là một chương trình mà Bộ Y tế đã đề ra trong Thông tư 19/2013/TT-BYT (4). Việc tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật tại các bệnh viện Việt Nam ngày càng được triển khai rộng rãi và việc có thêm các nghiên cứu trong lĩnh vực này sẽ cung cấp cho chúng ta dữ liệu về việc tuân thủ quy trình an toàn phẫu thuật theo các mục trong BKATPT, hiểu biết về sự kết nối giữa các thành viên trong nhóm khi thực hiện các mục trong BKATPT, hiểu được lý do của các trường hợp không tuân thủ và các yếu tố ảnh hưởng đến việc tuân thủ theo BKATPT (7). Đề tài triển khai với mục tiêu phân tích một số yếu tố ảnh hưởng đến việc tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật của nhân viên y tế tại Bệnh viện Quân y 6 năm 2022.

II. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Đối tượng, thời gian và địa điểm nghiên cứu:

*Với nghiên cứu định lượng

Chọn 225 ca phẫu thuật tại Bệnh viện Quân Y 6 từ tháng 7/2022 đến tháng 10/2022 (6), trong đó có 3 ca người bệnh đặt stent nông mạch vành và 40 ca phẫu thuật u vú.

*Với nghiên cứu định tính

- Đại diện lãnh đạo bệnh viện và một số nhân viên y tế trực tiếp thực hiện phẫu thuật.

- Tiêu chuẩn chọn nhân viên y tế là đại diện Ban Giám đốc Bệnh viện, BS thực hiện phẫu thuật, ĐD hoặc KTV gây mê, ĐD dụng cụ (còn

gọi là ĐD y cụ) đồng ý tham gia nghiên cứu

2.2. Địa điểm nghiên cứu: Khoa Gây mê Hồi sức, Bệnh viện Quân Y 6

2.3. Thời gian nghiên cứu: Từ tháng 07/2022 đến tháng 10/2022

2.4. Thiết kế nghiên cứu: mô tả cắt ngang, nghiên cứu định lượng kết hợp định tính

2.5. Cỡ mẫu và cách chọn mẫu:

***Với nghiên cứu định lượng**

Áp dụng công thức tính cỡ mẫu cho 1 tỷ lệ

$$n = \frac{Z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2 p(1-p)}{d^2}$$

Trong đó:

n: Cỡ mẫu tối thiểu cho nghiên cứu

$Z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2$: Hệ số tin cậy ở mức xác suất 95%
(= 1.96)

p: ước lượng dựa trên nghiên cứu của Huỳnh Thanh Phong (5) với $p = 0,843$

d: sai số cho phép (= 0,05)

Cỡ mẫu tối thiểu nghiên cứu: 217 ca phẫu thuật.

Cỡ mẫu thực tế : 225 ca phẫu thuật.

- Cách chọn mẫu: Chọn mẫu thuận tiện.

***Với nghiên cứu định tính**

Để có thông tin mô tả về các yếu tố liên quan đến việc tuân thủ quy trình an toàn phẫu thuật, nghiên cứu định tính thực hiện 5 cuộc phỏng vấn sâu với đại diện các lãnh đạo và 4 thảo luận nhóm với nhân viên y tế tham gia trực tiếp thực hiện các ca phẫu thuật

Đối với các đối tượng phỏng vấn sâu:

- 01 cuộc PVS với Đại diện lãnh đạo Bệnh viện.

- 02 cuộc PVS với Đại diện bộ phận Quản lý chất lượng.

- 02 cuộc PVS với Đại diện lãnh đạo Khoa Phẫu thuật.

Với 04 cuộc TLN, mỗi cuộc TLN thực hiện cùng 10 nhân viên y tế của Bệnh viện Quân Y 6 mà không giữ chức danh lãnh đạo.

Sử dụng phương pháp chọn mẫu thuận tiện nhân viên y tế tham gia phỏng vấn:

+ Bác sĩ phẫu thuật: 12 người

+ Bác sĩ/kỹ thuật viên gây mê: 8 người

+ Điều dưỡng dụng cụ: 10 người

2.6. Phương tiện nghiên cứu

***Với số liệu định lượng**

225 ca phẫu thuật tại khoa Gây mê Hồi sức, Bệnh viện Quân Y 6 được quan sát với Bộ tiêu chí chất lượng đánh giá mức độ an toàn phẫu thuật theo Quyết định 7482/QĐ-BYT (2).

***Với số liệu định tính**

Bảng hướng dẫn phỏng vấn sâu cho từng đối tượng theo vị trí công tác.

2.7. Xử lý và phân tích số liệu

***Với số liệu định lượng**

- Làm sạch, mã hoá và nhập bằng phần mềm Epi Data 3.1, sau đó xử lý thống kê bằng phần mềm SPSS 20.0.

***Với số liệu định tính**

- Phân tích trích dẫn theo chủ đề

- Bổ sung, lý giải cho kết quả định lượng và các yếu tố ảnh hưởng theo mục tiêu.

2.8. Các khái niệm, thước đo, tiêu chuẩn đánh giá

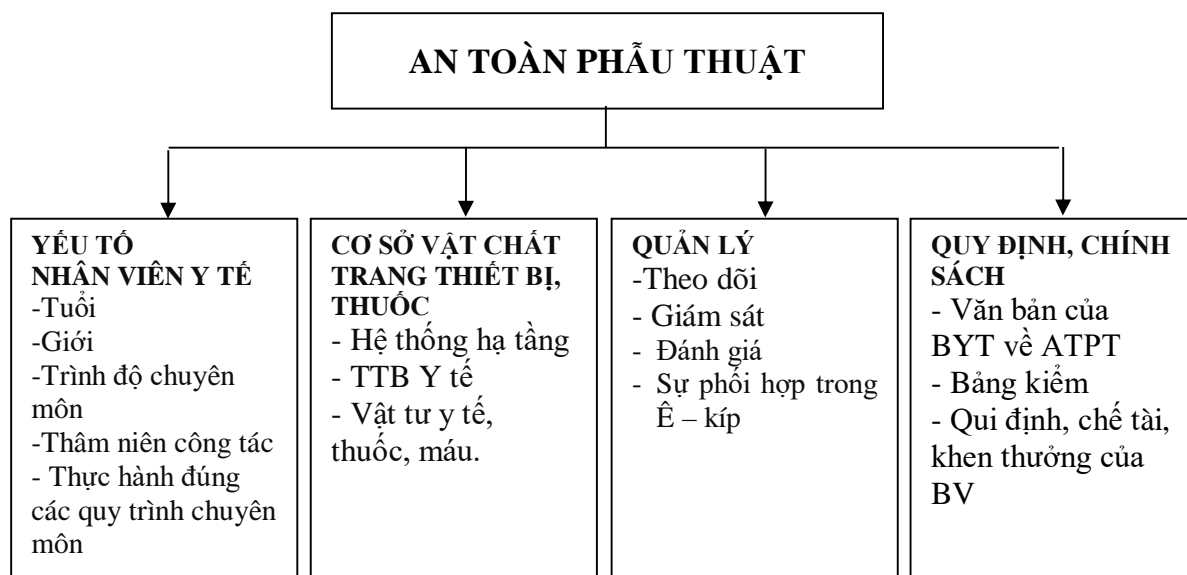
Sử dụng Bộ Tiêu chí đánh giá mức độ an toàn phẫu thuật theo Quyết định số 7842/QĐ-BYT (2),

các câu hỏi được sử dụng là các biến thứ bậc, sử dụng 5 mức giá trị dựa trên thang đo Likert

2.9. Đạo đức trong nghiên cứu

Hội đồng đạo đức trong NCYSH của Trường đại học Y tế Công cộng đã chấp thuận về các khía cạnh đạo đức đối với nghiên cứu

tại văn bản số 324/2022/YTCC-HD3 ngày 12/7/2022. Các đối tượng nghiên cứu đều được giải thích đầy đủ về mục đích, nội dung nghiên cứu. Các số liệu và kết quả nghiên cứu chỉ sử dụng cho mục tiêu nghiên cứu, không sử dụng cho mục đích khác.

Sơ đồ 2.1. Khung lý thuyết nghiên cứu

III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Thông tin chung về ca phẫu thuật

Bảng 3.1: Thông tin chung về ca phẫu thuật

Các thông tin chung		Tần số (n=225)	Tỷ lệ (%)
Hình thức phẫu thuật	Mổ phiên	225	100
	Cấp cứu	0	0
Loại phẫu thuật	Loại đặc biệt	59	26.2
	Loại 1	38	16.9
	Loại 2	8	3.6
	Loại 3	120	53.3

100% ca phẫu thuật đều mổ phiên. Số ca phẫu thuật loại 3 chiếm tỷ lệ cao nhất là 53,3% và loại đặc biệt 26,2%. Trong số 225 ca phẫu thuật, ngoài số các ca phẫu thuật là về bệnh lý thận tiết niệu, cơ xương khớp, gan mật có 3 ca đặt stent nông mạch vành và 40 ca phẫu thuật u vú.

3.2. Một số yếu tố ảnh hưởng đến tuân thủ quy trình an toàn phẫu thuật của nhân viên y tế

3.2.1. Yếu tố về nhân viên y tế

+ Nguồn nhân lực chất lượng

Kiến thức chuyên môn của NVYT là một trong những yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến sự tuân thủ các quy định về an toàn phẫu thuật. Đây là một điểm thuận lợi và nổi bật của Bệnh viện Quân y 6, do đó điểm trung bình kết quả đánh giá thực hành ATPT của nhân viên y tế đạt khá cao là $4,51 \pm 0,267$ điểm (6). Bệnh viện đã tự nhận ra được thế mạnh và phát huy lực lượng nhân sự có trình độ cao, nhiều kinh nghiệm, với mô hình Viện – Trường. Thực tế qua qua số liệu của bệnh viện và phỏng vấn sâu ĐTNC “*Bệnh viện có một đội ngũ nhân viên y tế có trình độ cao, vừa có kinh nghiệm thực hành lâm sàng, vừa có kinh nghiệm trong giảng dạy, phần lớn là các thầy cô trưởng bộ môn, các giảng viên của các trường đại học y như Trường Đại học Y dược, Đại học Quốc gia Hà Nội*” (PVS – ĐTNC01).

Bên cạnh đó, bệnh viện có chính sách tuyển dụng chất lượng từ đầu vào và chú trọng đến vấn đề huấn luyện, đào tạo. “...bệnh viện ưu tiên tuyển dụng đối với các bác sĩ là bác sĩ nội trú, bác sĩ có trình độ CKI, Thạc sĩ trở lên...” và nâng cao tay nghề “...sau 05 năm công tác, các bác sĩ phải có kế hoạch học tập nâng cao trình độ, và trong năm phải tham gia tập huấn đào tạo liên tục, với các bác sĩ chúng tôi yêu cầu CME phải đạt ít nhất 48 tiết trong 02 năm liên tục, không có năm nào 0 điểm” (PVS – ĐTNC01). Trong nghiên cứu này, quan sát 225 trường hợp phẫu thuật thì có 178 trường hợp được gây mê bởi bác sĩ có trình độ sau đại học (chiếm 79,1%), 47 trường hợp còn lại là bác sĩ gây mê có trình độ đại học và hiện đang học sau đại học (6).

Ngoài ra, yếu tố kiến thức chuyên môn giúp cho NVYT có những nhận định và hiểu được những nội dung quy định an toàn phẫu thuật cũng như hiểu được vai trò của mình trong việc tuân thủ cũng như những tác động tiêu cực nếu làm chưa tốt hoặc bỏ qua bất cứ nội dung nào. “*Với kinh nghiệm và hiểu biết chuyên môn, chúng tôi luôn nhận thức được rằng ca phẫu thuật ngắn hay dài đều có thể xảy ra những sai sót không mong đợi, do đó việc đánh giá tình hình và tiên lượng các biến cố có thể xảy ra là việc làm hết sức cần thiết*” (PVS – ĐTNC03).

+ Cơ cấu, số lượng, thâm niên công tác, kinh nghiệm làm việc

Số lượng BS gây mê/số bàn mổ chưa đạt tiêu chuẩn an toàn cao theo quy định của Bộ tiêu chí đánh giá mức độ an toàn phẫu thuật. Cụ thể ở tiêu chí mở rộng 2 của tiêu chí 2 “MR 2. Bác sĩ gây mê trong cùng một thời điểm chỉ được phân công gây mê 1 bàn phẫu thuật.” (tỷ lệ 1/1), thực tế tại bệnh viện chỉ đáp ứng 18 BS gây mê/22 bàn mổ (tỷ lệ 1/0,82).

3.2.2. Yếu tố về quản lý

+ Nhận thức và sự quan tâm của lãnh đạo

Liên quan đến sự quan tâm, chỉ đạo của lãnh đạo bệnh viện, lãnh đạo khoa từ kết quả PVS cho thấy lãnh đạo BV và khoa đều hiểu rất rõ tầm quan trọng cũng như lợi ích từ việc thực hiện nghiêm chỉnh các quy định về an toàn phẫu thuật. Trong những năm qua, bệnh viện luôn đặt an toàn người bệnh là nhiệm vụ trọng tâm, tăng cường các giải pháp đảm bảo an toàn trong phẫu thuật thông qua việc tuân thủ thực hiện bảng kiểm an toàn phẫu thuật.

Sự quan tâm còn thể hiện hiện ở việc tổ chức huấn luyện, đào tạo cho đội ngũ NVYT việc thực hiện các quy định với thái độ nghiêm chỉnh, huấn

luyện từ nhận thức để tạo sự hình thành thói quen. “*Các nhân viên được tập huấn và tuân thủ thực hiện các quy định an toàn người bệnh trong phẫu thuật một cách rất nghiêm túc. Tuy nhiên, vẫn còn một số ít nhân viên mới, chưa được huấn luyện nên vẫn còn lúng túng*” (PVS – ĐTNC01).

+ Cơ sở vật chất đáp ứng an toàn phẫu thuật

Bệnh viện Quân Y 6 có các phòng mổ đang hoạt động được trang bị cơ sở hạ tầng đạt tiêu chuẩn với phòng phẫu thuật được thiết kế đúng và đạt đầy đủ yêu cầu về vị trí, kết cấu, kích thước không gian, các hạng mục phụ trợ, giải pháp kỹ thuật. Ngoài các tiêu chuẩn về mặt kỹ thuật, phòng phẫu thuật cũng được thiết kế theo nguyên tắc vô khuẩn, đảm bảo an toàn cao trong phòng ngừa nhiễm khuẩn bệnh viện với hệ thống khí sạch áp lực dương. Các công tác kiểm tra chất lượng, hiệu chuẩn thiết bị cũng được bệnh viện thực hiện đúng quy định. Công tác bảo hành, bảo dưỡng hệ thống thiết bị định kỳ được thực hiện đầy đủ.

Tuy nhiên, với số lượng người bệnh phẫu thuật ngày càng tăng, số lượng phòng mổ có thể không đáp ứng đủ nhu cầu, dẫn đến gây áp lực cho nhân viên y tế trong quá trình thực hiện công tác. “*Theo tôi, cần phải thường xuyên có các lớp huấn luyện cho nhân viên và bố trí thêm phòng mổ để đáp ứng nhu cầu phẫu thuật, tránh gây áp lực lên ê-kíp phẫu thuật dẫn đến việc bỏ sót những khâu nhỏ trong quá trình thực hiện*” (PVS – ĐTNC04).

+ Hệ thống tài liệu hướng dẫn

Điểm mạnh ở yếu tố này là việc bệnh viện ban hành một hệ thống văn bản liên quan đến việc quản lý sự tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật. Việc tuân thủ bảng kiểm an toàn phẫu thuật được bệnh viện quan tâm và làm khá tốt từ việc ban hành quy trình với sự hướng dẫn thực

hiện chi tiết, huấn luyện cách thức thực hiện và giám sát việc tuân thủ. “*Bệnh viện đã thí điểm áp dụng bảng kiểm an toàn phẫu thuật từ trước năm 2014, chuẩn hoá và chính thức bắt buộc áp dụng đối với tất cả các phòng mổ vào cuối năm 2014*” (PVS – ĐTNC01).

+ Công tác giám sát, kiểm tra, khen thưởng

Các yếu tố liên quan đến cơ chế kiểm tra, giám sát và khen thưởng cũng được lãnh đạo bệnh viện đánh giá là có ảnh hưởng đến việc tuân thủ, nếu sự giám sát đánh giá không được thực hiện tốt thì khó có thể duy trì mức độ tuân thủ do sự tác động của các yếu tố đã trình bày ở trên.

Liên quan đến yếu tố tăng cường giám sát thường xuyên và đánh giá việc thực hiện đó là phải quán triệt về nhận thức và sự bắt buộc NVYT phải tuân thủ. “*Việc đánh giá tuân thủ thực hiện bảng kiểm an toàn phẫu thuật được các nhân viên trong khoa chúng tôi được ban chủ nhiệm khoa, thường xuyên nhắc nhở và chúng tôi cũng tự nhắc nhở mình và đồng nghiệp thực hiện để đảm bảo an toàn cho người bệnh*” (PVS – ĐTNC02). Công tác tập huấn định kỳ cũng là cơ sở để nhắc nhở NVYT trong việc tuân thủ các quy định. Một công việc được đánh giá là có ảnh hưởng đến mức độ tuân thủ các quy định và việc công bố kết quả kiểm tra, giám sát để toàn thể nhân viên được biết.

Bên cạnh đó, yếu tố về sự động viên khích lệ là cần thiết để đội ngũ NVYT cảm thấy những nỗ lực được chính mình được lãnh đạo quan tâm và ghi nhận. Nếu có hình thức động viên những ê - kíp tuân thủ tốt sẽ góp phần khích lệ tinh thần của ê - kíp đó và làm tấm gương cho những NVYT khác noi theo. “*Cần có hình thức khen thưởng, động viên, khích lệ những ê - kíp thực hiện tốt*” (PVS – ĐTNC 08).

4. BÀN LUẬN

Kết quả phân tích một số yếu tố ảnh hưởng đến việc tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật của nhân viên y tế, cho thấy:

4.1. Yếu tố về nhân viên y tế

Yếu tố con người là yếu tố quan trọng nhất trong việc phòng ngừa sự cố, sai sót y khoa trong phẫu thuật như trình độ chuyên môn, kinh nghiệm lâm sàng, tuổi và sức khỏe, sự phân công hợp lý trong công việc, đặc biệt các báo cáo về sự cố và những giải pháp phòng ngừa. Bệnh viện có thể xây dựng những chế tài, chính sách để khen thưởng, động viên kịp thời những trường hợp NVYT tránh được sự cố và sai sót, phát hiện và xử trí sự cố kịp thời, cứu được người bệnh (1).

Kết quả nghiên cứu cho thấy, điểm mạnh của Bệnh viện Quân y 6 là có nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn cao và giàu kinh nghiệm. 100% ca phẫu thuật quan sát đều được thực hiện bởi bác sĩ phẫu thuật có trình độ sau đại học. Đối với trình độ của bác sĩ gây mê, chiếm 79,3% là nhóm có trình độ sau đại học, 20,7% có trình độ đại học và đang học sau đại học (6).

Kiến thức chuyên môn của NVYT là một trong những yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến sự tuân thủ các quy định về an toàn phẫu thuật, đây là một điểm thuận lợi và nổi bật của bệnh viện Quân y 6. Yếu tố kiến thức chuyên môn giúp cho NVYT có những nhận định và hiểu được những nội dung quy định an toàn phẫu thuật cũng như hiểu được vai trò của mình trong việc tuân thủ cũng như những tác động tiêu cực nếu làm chưa tốt hoặc bỏ qua bất cứ nội dung nào. Cụ thể bệnh viện đã tự nhận ra được thế mạnh của mình về mặt thương hiệu và phát huy truyền thống là bệnh viện có lực lượng nhân sự có trình độ cao, nhiều kinh nghiệm, phát huy truyền thống mô hình Viện – Trường.

Mặt hạn chế của yếu tố này là số lượng nhân sự bác sĩ gây mê chưa đủ để đáp ứng mức độ an toàn cao theo yêu cầu của Bộ tiêu chí chất lượng. Đây là vấn đề cần được bệnh viện quan tâm và có chính sách tuyển dụng trong thời gian sắp tới.

4.2. Yếu tố về quản lý

Đối với yếu tố về quản lý, điểm tích cực nghiên cứu ghi nhận đó là bệnh viện có hệ thống văn bản bao gồm quy trình, quy định, hướng dẫn công việc cụ thể, rõ ràng thống nhất trình tự, cách thực hiện và quy định việc tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật. Đây là nguồn tài liệu quý giá cho việc huấn luyện, đào tạo nhân sự mới, cũng có kiến thức và kỹ năng cho nhân sự hiện có.

Bệnh viện có hoạt động giám sát để đánh giá sự tuân thủ quy định an toàn phẫu thuật định kỳ và đột xuất. Tuy nhiên, các hoạt động giám sát chủ yếu là giám sát tuân thủ bảng kiểm an toàn phẫu thuật mà chưa tiến hành giám sát các hoạt động khác có liên quan do chưa xây dựng được bảng kiểm phù hợp. Bộ tiêu chí đánh giá chất lượng mức độ an toàn phẫu thuật được ban hành và thực hiện được xem là một cải tiến mới trong việc cung cấp thông tin cho cộng đồng, giờ đây mức độ an toàn phẫu thuật đã được hệ thống hoá thành tiêu chí cụ thể để làm căn cứ cho cơ sở y tế tự đánh giá và cơ quan quản lý kiểm tra.

Lãnh đạo Bệnh viện đều hiểu rất rõ tầm quan trọng cũng như lợi ích từ việc thực hiện nghiêm chỉnh các quy định về an toàn phẫu thuật. Sự quan tâm còn thể hiện ở việc tổ chức huấn luyện, đào tạo cho đội ngũ NVYT việc thực hiện các quy định với thái độ nghiêm chỉnh, huấn luyện từ nhận thức để tạo sự hình thành thói quen.

Trang thiết bị, cơ sở vật chất phòng mổ tại bệnh viện Quân y 6 được đánh giá là tương đối đầy đủ, đây là một trong những điều kiện quan trọng giúp ca phẫu thuật diễn ra thành công, thuận lợi và an toàn cho người bệnh. Tuy nhiên, do số lượng người bệnh phẫu thuật ngày càng

tăng, số lượng phòng mổ chưa đủ nên bệnh viện cần đầu tư thêm số lượng phòng mổ để giảm áp lực phải hoàn thành ca phẫu thuật, NVYT có thể bỏ qua một số nội dung trong quy định vì cho rằng nó không cần thiết hoặc tốn nhiều thời gian ảnh hưởng đến các ca phẫu thuật đang chờ sau.

Giám sát, đánh giá, động viên, khen thưởng quá trình triển khai thực hiện là yếu tố ảnh hưởng không nhỏ để sự tuân thủ được duy trì liên tục, đầy đủ. Tỷ lệ tuân thủ sẽ bị tác động nhiều bởi cơ chế giám sát. Hiện tại bệnh viện đang thực hiện công tác kiểm tra, đánh giá về an toàn phẫu thuật nhưng chưa được thường xuyên.

Việc cải thiện điều kiện làm việc là một yếu tố quan trọng phòng ngừa sự cố như cung cấp đầy đủ phương tiện làm việc, giảm áp lực, quá tải trong công việc, NVYT được đảm bảo chế độ phụ cấp và nghỉ ngơi để đảm bảo sức khỏe đáp ứng công việc (3).

V. KẾT LUẬN

Phân tích một số yếu tố ảnh hưởng đến việc tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật của nhân viên y tế cho thấy:

- Yếu tố về nhân viên y tế: mức độ tuân thủ sẽ được nâng cao với chính sách sử dụng nguồn nhân lực có chuyên môn cao, giàu kinh nghiệm, được huấn luyện và đào tạo thường xuyên. Số lượng BS gây mê/số bàn mổ là 0,8 chưa đạt yêu cầu theo tỷ lệ 1/1 theo quy định.

- Yếu tố về quản lý: sự quan tâm, sâu sát của lãnh đạo về tầm quan trọng và lợi ích của việc tuân thủ các quy định về an toàn phẫu thuật luôn được duy trì. Bệnh viện cần đầu tư thêm số lượng phòng phẫu thuật đáp ứng nhu cầu phẫu thuật cho người bệnh. Hệ thống tài liệu hướng dẫn chưa được cập nhật thường xuyên để phù hợp với thực tế. Các hoạt động giám sát chủ yếu là giám sát tuân thủ bảng kiểm an toàn phẫu thuật mà chưa tiến hành giám sát các hoạt động khác có liên

quan do chưa xây dựng được bảng kiểm phù hợp. Công tác thi đua khen thưởng chưa được kịp thời.

VI. KIẾN NGHỊ

Bệnh viện cần đầu tư thêm số lượng phòng mổ và tuyển dụng bác sĩ gây mê đáp ứng nhu cầu ca phẫu thuật ngày càng tăng đồng thời tăng cường tập huấn, kiểm tra, giám sát và khen thưởng việc tuân thủ quy trình đảm bảo an toàn trong phẫu thuật.

VII. TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Alex B. Haynes, Thomas G. Weiser, William R. Berry, Stuart R. Lipsitz, Abdel-Hadi S. Breizat, E. Patchen Dellinger, et al. A Surgical Safety Checklist to Reduce Morbidity and Mortality in a Global Population. *New England Journal of Medicine*.2009; 360(5):491-9.

2. Bộ Y tế (2018). Quyết định 7482/QĐ-BYT ngày 18/12/2018 của Bộ Y tế về việc ban hành Bộ tiêu chí chất lượng đánh giá mức độ an toàn phẫu thuật.

3. Bộ Y tế (2018). Thông tư 43/2018/TT-BYT ngày 26/12/2018 về Hướng dẫn phòng ngừa sự cố y khoa trong các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

4. Bộ Y tế (2013). Thông tư 19/2013/TT-BYT ngày 12/07/2013 về Hướng dẫn thực hiện quản lý chất lượng dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh tại bệnh viện.

5. Huỳnh Thanh Phong (2018). Khảo sát việc thực hiện bảng kiểm an toàn người bệnh trong phẫu thuật và một số yếu tố ảnh hưởng tại Bệnh viện Nhân Dân 115 thành phố Hồ Chí Minh năm 2018, Trường Đại học Y tế công cộng.

6. Lê Thị Hằng, Hoàng Ngọc Hải (2023), Tuân thủ quy trình an toàn trong phẫu thuật của nhân viên y tế tại Khoa Gây mê Hồi sức Bệnh viện Quân Y 6 năm 2022, Tạp chí Y học Việt Nam. Tập 524 - tháng 3, số 1A-2023, trang 327-332.

7. WHO (2009). Cẩm nang thực hành Bảng kiểm An toàn Phẫu thuật WHO.